

Lasten ja nuorten harrastamisen tukeminen -toimintamalli

Yhtlk 6.10.2026 § 60
140/12.05.00/2026

Tiivistelmä

Yhteisöllisyyslautakunnalle esitetään merkittäväksi tiedoksi lasten ja nuorten harrastamisen tukeminen -toimintamallin valmistelun lähtökohdat, valmistelussa huomioitavat tekijät sekä keskusteltaviksi linjaukset valmistelussa etenemiseksi.

Selostus asiasta

Valtuustoaloitteen käsittely

Kunnanhallitus ja yhteisöllisyyslautakunta ovat 17.3.2026 § 15, 26.5.2026 § 38 ja 1.6.2026 § 134 käsitelleet Pöytyän Keskustan ja Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän sekä Pöytyän Vihreiden valtuustoryhmän 24.4.2023 jättämää valtuustoaloitetta, jossa esitetään harrastussetelien myöntämistä lapsille ja nuorille, oheismateriaalina olevan pöytäkirjanotteen mukaisesti.

Yhteisöllisyyslautakunta on 26.5.2026 § 38 pitänyt tärkeänä, että valmistelua pilottivaiheen jälkeen jatketaan osana vuoden 2027 talousarviovalmistelua, harrastussetelin laajentamiseksi koskemaan kaikkia pöytyäläisiä, perusopetuksen vuosiluokkien 1-9 oppilaita. Harrastussetelin tulisi päätöksen mukaan kohdistua jatkossa ainoastaan ohjattuun harrastustoimintaan.

Kunnanhallitus on 1.6.2026 § 134 todennut harrastussetelin pilottivaiheen päättäneeksi, ja antanut sivistyksen toimialalle tehtäväksi valmistella toimintamallin kehittämistä saatujen kokemusten ja käyttäjäpalautteen perusteella. Aloitteen käsittely viedään kunnanhallituksen päätöksen mukaan kunnanvaltuustolle tiedoksi valtuustoaloitteiden käsittelyn yhteydessä.

Harrastusseteli -toimintamallin valmistelu

Sivistyksen toimialalla on yhteistyössä kunnan palkka- ja taloustoimistojen kanssa valmisteltu harrastusseteli -toimintamallin kehittämistä. Asiasta on osana valmistelua keskusteltu kunnan johtoryhmän 31.8.2026 kokouksessa.

Valmistelussa huomioitavina tekijöinä ovat nousseet esiin

- kuntien yleiseen ja erityiseen toimialaan sisältyvät tehtävät ja tehtävien hoitoa ohjaavat hallinnon yleiset oikeusperiaatteet
- yhdenvertaisuusnäkökohdat
- harrastussetelien veronalaisuus ja maksatusta koskevat käytännöt
- harrastusseteli -toimintamallin toteuttamiseen varattavat määrärahat
- vuoden 2027 talousarvion laadinnalle asetetut lähtökohdat ja talousarviokehys

Kuntien yleiseen ja erityiseen toimialaan sisältyvät tehtävät ja tehtävien hoitoa ohjaavat hallinnon yleiset oikeusperiaatteet

Kunta voi laissa säädettyjen tehtävien (erityinen toimiala) lisäksi ottaa kunnallista itsehallintoa koskevan sääntelyn nojalla hoidettavakseen myös

muita tehtäviä (yleinen toimiala), hallinnon yleiset oikeusperiaatteet huomioiden. Hallintolain 434/2003 6 §:n mukaan:

”Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.”

Sääntelyä ja kuntien yleistä toimialaa rajoittavia periaatteita koskeva tarkastelu on oheismateriaalina.

Yhdenvertaisuusnäkökohdat

Harrastussetelien kohdentamisessa tulevat huomioitaviksi perusteet, joiden mukaisesti kohderyhmään kuuluvat (esimerkiksi tietyt ikäryhmät) määritellään. Yhdenvertaisuussääntely tukee lasten ja nuorten tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistämistä suhteessa muihin.

Osana valmistelua huomioitaviksi tulevat harrastussetelien vaikutukset perheen saamiin tukiin. Tietoa tukiin vaikuttavista tekijöistä on saatavissa Kansaneläkelaitoksen verkkosivuilta, mm. viimesijaisena myönnettävän toimeentulotuen osalta:

[Tulot ja varat vaikuttavat toimeentulotukeen | Henkilöasiakkaat | Kela](#).
Viitattu 9.9.2026.

Harrastussetelien veronalaisuus ja maksatusta koskevat käytännöt

Harrastussetelit ovat verotusta koskevan lainsäädännön mukaisesti saajille / huoltajille veronalaista tuloa ja tulisivat maksettaviksi kunnan konsernipalvelujen kautta, ennakonpidätyksestä ja tulorekisteriin ilmoittamisesta huolehtien. Käytettävissä olevien ohjelmien mahdollisuudet ovat kunnassa selvitettävänä. Verohallinnon 25.3.2026 päivätty ohje Apurahojen, stipendien ja tunnustuspalkintojen verotus, jonka kohdassa 2.7 tarkastellaan kuntien asukkaalleen myöntämien apurahojen ja avustusten verotusta, sekä verohallinnolta asiassa 8.9.2026 saatu vastaus ovat oheismateriaalina.

Kuntien ja hyvinvointialueiden käytössä oleva palveluseteli on verohallinnon ohjeen mukaan tarkoitettu vain lakisääteisten sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen. Verohallinnon 9.1.2026 ohje Palveluseteli verotuksessa VH/7287/00.01.00/2025 on oheismateriaalina.

Turun kaupungilta saadun tiedon mukaan on kaupungissa käytössä olevassa lasten ja nuorten harrastamisen tukemisen toimintamallissa (Boostii-järjestelmä) kyseessä kaupungin myöntämien avustusten kohdentaminen harrastustoimintaa järjestäville, avustuksen myöntämisen kriteerit täyttävälle yleishyödyllisille yhdistyksille. Kehitettäessä vastaavaa mallia Pöytyällä tulisi kunnan yleistä toimialaa rajoittava paikallisuuden periaate, jonka mukaan toiminnan on rajoituttava kunnan alueen sisälle, huomioitavaksi. Kustannukset järjestelmän käytöstä olisivat alustavan arvion mukaan noin 4 500-6 000 € / vuosi.

Harrastusseteli -toimintamallin toteuttamiseen varattavat määrärahat

Harrastussetelin arvon ollessa, valtuustoaloitteessa esitetyn mukaisesti, 200 €, tulisi vuoden 2027 talousarvioon varattavaksi 183 000 €:n määräraha, perusopetuksen lukuvuoden 2026-2027 oppilasmäärään

perustuen. Vuosittaiseen määrärahatarpeeseen / kustannuksiin vaikuttaisivat oppilasmäärän kehitys ja harrastusseteliä hakevien osuus.

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman laadintaohjeet ja -kehys

Kunnanhallitus on 31.8.2026 § 175 hyväksynyt vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelman laadintaohjeet ja -kehymisen. Kärkihankkeen aiheeksi toimielimille on muiden ohella asetettu Pöytyän harrastamisen malli, kehys hyvinvointilautakunnan osalta on:

Hyvinvointilautakunta (vertailu vuoteen 2026, yhteisöllisyyslautakunta)

- Toimintatulot, ulkoiset 460 000 € (TA 2026 180 000 €)
- Toimintamenot, ulkoiset 1 460 000 € (TA 2026 -1 003 374 €)
- Netto, ulkoiset 1 000 000 € (TA 2026 -823 374 €)

Organisaatiouudistuksen myötä tulevat hyvinvointilautakunnan vuoden 2027 talousarvio- ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaesitykseen varattaviksi yhteisöllisyyslautakunnan vuoden 2026 talousarvioon sisältyvien tehtävien lisäksi määrärahat kirjasto- ja kotoutumispalveluihin (vuoden 2026 talousarviossa kirjastopalvelut 464 654 €, kotoutumispalvelut 50 000 € / jälkimmäinen toteutunut jonkin verran arvioitua pienempänä, yhteensä 514 654 €). Huomioitaviksi tulevat lisäksi 1.1.2027 alkaen perustetun hyvinvointijohtajan viran ja vuoden 2026 aikana täytetyn vanhustyön ohjaajan toimen palkka- ja henkilöstösivukustannukset sekä Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaiset korotukset yhteisöllisyyslautakunnan tehtäväalueen palkkoihin.

Kotoutumispalvelujen järjestämisestä kunnalle maksettavien korvausten arvioidaan 1.1.2027 voimaan astuviksi suunniteltujen sääntelymuutosten myötä toteutuvan vuoden 2027 talousarviokehityksessä asetettua pienempinä.

Muut mahdollisuudet lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseksi

Pöytyän kunta järjestää osana palvelujaan harrastustoimintaa, josta merkittävä osa on osallistujille maksutonta. Kunta tukee lisäksi harrastusmahdollisuuksia järjestäviä yleishyödyllisiä yhdistyksiä vuosittain jaettavien avustuksin. Yhteisöllisyyslautakunnan vuoden 2026 talousarvioon on varattu 134 000 €:n määräraha yhdistyksille ja seuroille jaettaviin avustuksiin (kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisotoimen avustukset, kyläavustukset, sopimusperusteiset avustukset).

Lasten ja nuorten harrastustoimintaan osallistumista voidaan tukea edelleen kunnan järjestämiä harrastusmahdollisuuksia laajentamalla ja / tai harrastustoimintaa järjestävien yleishyödyllisten yhdistysten toimintaan kohdennettavia avustuksia lisäämällä. Yhteisöllisyyslautakunnan 6.10.2026 kokouksessa käsiteltäväksi valmisteltuun vuoden 2027 talousarvio- ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaesitykseen on varattu 16 000 €:n lisämääräraha harrastustoimintaa järjestäville, yleishyödyllisille yhdistyksille jaettaviin avustuksiin.

Valmistelija

sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Yhteisöllisyyslautakunta päättää

1. merkitä tiedoksi selostusosassa esitetyn sekä oheismateriaalina olevat:

- Pöytäkirjanote valtuustoaloitteen käsittelystä / harrastussetelien myöntäminen lapsille ja nuorille (yhteisöllisyyslautakunta 17.03.2026 § 15, 26.5.2026 § 38, kunnanhallitus 1.6.2026 § 134) sekä asiassa tehty valtuustoaloite
- Kunnan tehtävät, yleinen ja erityinen toimiala / Lainsäädäntökoonti
- Verohallinnon 25.3.2026 päivätty ohje Apurahojen, stipendien ja tunnustuspalkintojen verotus / VH/941/00.01.00/2026
- Verohallinnon 8.9.2026 vastaus harrastussetelien veronalaisuutta koskevaan tiedusteluun
- Verohallinnon 9.1.2026 ohje Palveluseteli verotuksessa / VH/7287/00.01.00/2025
- Pöytäkirjanote kunnanhallituksen 31.8.2026 § 176 päätöksestä sekä vuoden 2027 talousarvion laadintaohjeet ja talousarviokehys

2. todeta valmistelussa esiin nousseet tekijät huomioitaviksi syyskuun 2026 aikana haettavana olleiden, vuoden 2026 harrastusseteli -pilottivaiheen avustusten jakamisessa;

3. keskustella lasten ja nuorten harrastamisen tukeminen -toimintamallin valmistelussa etenemisestä.

Käsittely

Yhteisöllisyyslautakunta keskusteli lasten ja nuorten harrastamisen tukeminen -toimintamallin valmistelussa etenemisestä.

Käsittelyn aikana yhteisöllisyyslautakunnan jäsen Miia Lehtonen teki seuraavan muutosesityksen:

”Yhteisöllisyyslautakunta päättää, että Pöytyällä otetaan käyttöön ohjattuun harrastustoimintaan kohdennettu harrasteseteli kaikille Pöytyän kunnassa kirjoilla oleville 7-16-vuotiaille vuodesta 2027 alkaen. Harrasteseteli on henkilökohtainen. Harrasteseteliin on oikeutettu siitä vuodesta alkaen, jolloin täyttää 7 vuotta ja siihen vuoteen saakka, jolloin täyttää 16 vuotta.

Harrastesetelin suuruus päätetään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä. Vuodelle 2027 harrasteseteli on 200 €.

Harrastesetelin käyttö hallinnoidaan sähköisellä alustalla, jonne luodaan Pöytyän harrastesetelin palvelumalli. Jokainen harrasteseteliin oikeutettu saa automaattisesti päätetyn summan mukaisen harrastesetelin käyttöönsä, sitä ei tarvitse erikseen hakea ja sitä voi käyttää kirjautumalla alustalle vahvalla tunnistautumisella. Alustalla maksetaan harrastusmaksuja palveluntarjoajalle kohdentamalla harrasteseteli tai osa siitä esimerkiksi laskun viivakoodin perusteella. Alaikäisen puolesta kirjautumisen ja laskun maksun tekee huoltaja. Huoltaja kirjautuu järjestelmään ja valitsee kenen puolesta asioi.

Harrasteseteliä voi käyttää sellaisten Suomeen rekisteröityneiden yhdistysten tarjoamien ohjattujen harrastus- ja kausimaksujen maksamiseen, jotka ovat rekisteröityneet tarjoamaan palveluita Pöytyän harrasteseteliin. Harrasteseteli on käytettävä sen vuoden aikana, jolle se on myönnetty.”

Jäsen Ville Arkkila kannatti Lehtosen esitystä.

Koska oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, totesi puheenjohtaja, että asiassa oli äänestettävä. Puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä, jossa esittelijän päätösehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA, ja Lehtosen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin yksimielisesti. Käydyssä nimenhuutoäänestyksessä

äänet jakautuivat seuraavasti: 0 JAA-ääntä, 7 EI-ääntä. EI-äänen antoivat Tolkki, Arkkila, Lehtonen, Hutko, Ilola, Rosnell ja Vaittinen. Puheenjohtaja totesi Miia Lehtosen esityksen tulleen yhteisöllisyyslautakunnan päätökseksi.

Päätös

Yhteisöllisyyslautakunta hyväksyi yhteisöllisyyslautakunnan jäsen Miia Lehtosen esityksen yksimielisesti.

Sivistysjohtaja Marianne Mäkelä jätti päätökseen eriävän mielipiteensä.